

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloletého **J. Š.** narodeného 21. mája 1999, zastúpeného Úradom práce sociálnych vecí a rodiny S., dieťa rodičov, matky R., bývajúcej v L. M. a otca, J. Š., bývajúceho V., zastúpeného JUDr. E., advokátkou v K. **o udelenie súhlasu matke k podaniu žiadosti na zmenu priezviska maloletého dieťaťa**, vedenej na Okresnom súde S. pod sp. zn. 9 P 56/2006, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 15. mája 2008 sp. zn. 8 CoP 88/2007, rozhodol

t a k t o :

Dovolanie otca maloletého **od m i e t a**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd S. rozsudkom zo 7. februára 2007 č.k. 9 P 56/2006 – 91 udelil matke súhlas namiesto otca dieťaťa na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletého J. Š. na priezvisko K.. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že manželstvo rodičov maloletého bolo právoplatne rozvedené 19. decembra 2001, na čas po rozvode bol maloletý J. zverený do starostlivosti matke a otec bol zviazaný prispievať na jeho výživu sumou 500.-Sk mesačne. 10. mája 2003 uzavrela matka nové manželstvo, z ktorého pochádzajú dve maloleté deti. Kontakt medzi terajším manželom matky a maloletým J. je veľmi dobrý. Otec sa so synom nekontaktuje. Maloletý svojho otca prakticky nepozná, keďže rodičia dieťaťa žili v spoločnej domácnosti v čase, keď bol maloletý v útlom detskom veku a jeho styk s otcom bol realizovaný v minimálnej a nedostatočnej miere na to, aby sa medzi otcom a synom vytvorila dostatočne pevná citová väzba. Od roku 2002 sa styk otca s maloletým nerealizuje vôbec, na výživu syna otec prispieva súdom určeným výživným, ktoré v súčasnej dobe nedosahuje výšku minimálneho výživného v zmysle ustanovení Zákona o rodine. Maloletý

v konaní sám prejavil vôľu, ktorá bola opakovane zisťovaná prostredníctvom kolízneho opatrovníka, že jeho prianím je volať sa tak, ako sa volá v súčasnej dobe jeho matka a dvaja súrodenci. Týmto spôsobom chce prejsť spolupatričnosť k rodine a na druhej strane spolupatričnosť rodiny k nemu, ako k dieťaťu. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie otca maloletého rozsudkom z 15. mája 2008 sp. zn. 8 CoP 88/2007 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. V dôvodoch svojho rozhodnutia poukázal na to, že sa stotožnil so skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa, ako aj s jeho právnym záverom z tohto skutkového stavu vyvodeným.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie otec maloletého, navrhol ho zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Vyslovil názor, podľa ktorého aj keď sa jedná o veci upravené Zákonom o rodine, jedná sa o rozsudok, ktorým jeho rodičovské práva boli obmedzené a takéto obmedzenie rodičovských práv mu ustanovenie § 238 ods. 4 O.s.p. dáva možnosť podania dovolania proti uvedenému rozsudku. Okrem toho, konaním odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom tým, že mu výslovne neuviedol, že jeho účasť na pojednávaní je nevyhnutá a mal za to, že v prípade, že súd bude potrebovať zistiť jeho vzťah k maloletému, osobne ho v tejto veci vypočuje.

Matka maloletého, ako aj kolízny opatrovník navrhli vo svojich vyjadreniach dovolanie otca zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok,

v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 238 ods. 4 O.s.p. dovolanie nie je prípustné vo veciach upravených zákonom o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov okrem rozsudku o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva o zapretí rodičovstva alebo o osvojení.

Nakoľko je v prejednávanej veci napadnutý rozsudok ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa (pričom v jeho výroku prípustnosť dovolania nevyslovil) je nepochybné, že prípustnosť dovolania otca maloletého z § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. nemožno vyvodit' a nemožno vyvodit' jeho prípustnosť ani z § 238 ods. 4 O.s.p., nakoľko rozhodnutie súdu o podstatnej veci týkajúcej sa rodičovských práv podľa § 35 Zákona o rodine nie je rozhodnutím obmedzujúcim rodičovské práva, umožňujúce podanie dovolania v zmysle § 238 ods. 4 O.s.p.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 O.s.p.), dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., pričom nezistil existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení. Nezistil ani podmienky prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. na ktoré poukazoval dovolateľ. Otec maloletého tvrdí, že mu postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom tým, že mu výslovne neuviedol, že jeho účasť na pojednávaní je nevyhnutná a mal za to, že v prípade že súd bude potrebovať zistiť vzťah k maloletému osobne ho v tejto veci vypočuje.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie postup súdu, ktorým odňal účastníkovi možnosť realizovať procesné práva, ktoré mu dáva Občiansky súdny poriadok. V zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosť na vyplatenie ich práv /napr.

právo vykonávať procesné úkony formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), právo byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), vyjadrovať sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali (§ 123 O.s.p.) na to, aby im bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p./). Zo spisu nevyplýva, že by súdy v prejednávanej veci v prípade otca maloletého nerešpektovali niektoré z týchto práv. K vyššie v odôvodnení tohto rozhodnutia uvedenému tvrdeniu otca maloletého, o ktoré opiera prípustnosť dovolanie podľa § 237 písm. f/ O.s.p. treba uviesť, že pokiaľ odvolací súd pre rozhodnutie vo veci považoval skutkový stav za dostatočne zistený aj bez výsluch otca maloletého, jeho nevypočutím mu neodňal možnosť konať pred súdom. Otec maloletého bol v konaní pred obidvomi súdmi nižšieho stupňa riadne zastúpený advokátkou, ktorej bolo v súlade s ustanovením § 49 ods. 1 vety prvej O.s.p. doručené predvolanie na pojednávanie pred odvolacím súdom, ktorého sa aj osobne zúčastnila.

Keďže v danom prípade dovolanie nie je podľa § 238 O.s.p. prípustné nebola preukázaná existencia dovolateľom namietanej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a neboli zistené (ani tvrdené) iné vady uvedené v § 237 O.s.p., dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie otca maloletého je neprípustné, preto ho odmietol (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

Dovolací súd o náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1. § 243b ods. 4 O.s.p.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. septembra 2008

Za správnosť vyhotovenia :
Marta Hrčková

JUDr. Jana Bajánková, v.r.
predsedníčka senátu